

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Michaela SVOBODOVÁ

Obor: ČJ - NJ

Název práce v českém jazyce: Zdvořilost v České republice - děkování a přijímání díky

Název práce v anglickém jazyce: Politeness in the Czech Republic – Thanking and Accepting Thanks

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Milada Hirschová, DSc.

Typ posudku:

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	D
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	C
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	D
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	D
1.5	Interpretace výsledků	D
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	C
1.7	Logičnost výkladu	C
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	D

Slovní komentář:

1.1. Tématem práce není „zdvořilost v České republice“ (s. 5), téma je užší. Cíl práce není formulován. Dotazníková metoda se zde jeví jako problematická - zadání v dotazníku působí silně uměle (jak může žák 8. třídy děkovat za nevyžádanou finanční pomoc? jak může osoba, které je 42, děkovat za pomoc s doučováním?). Vůbec se nebere v úvahu, že děkování i reakce na ně patří k nejvíce konvencionalizovaným mluvním aktům (zařazení do klasifikace se ovšem neobjevuje). Právě z tohoto důvodu se uděkování a reakce na ně velmi významně uplatňují prostředky neverbální, dotazníkem nezachytitelné, resp. substitute přímého poděkování jiným vyjádřením apod.

Vůbec není zřejmé, na základě čeho byly voleny popisy „řečového jednání“ (tento termín se ovšem nevyskytuje) v prvním levém sloupci tabulek. Při počtu respondentů 90 je procentuální vyjadřování nesmyslné, mohla být uvedena reálná čísla. Např. je-li u určité reakce uvedeno 1 % odpovědí, znamená to, že tuto reakci poskytlo 0,9 respondenta? Pokud z celkového počtu respondentů bylo 56% žen (s. 40), znamená to, že žen bylo 50,4?

1.2. Teoretická část práce je silně chaotická, právě proto, že autorka se snažila o „širší záběr“.

Vzhledem k rozsahu odb. literatury na dané téma nelze očekávat, že by BP relevantní literaturu zvládla, nicméně některé citace jsou zcela mimo zaměření práce a i mimo terminologický úzus české lingvistiky (Bernstein, s. 7), objevují se i odkazy na práce populární (Špaček). Jestliže už byl zmíněn Den díkůvzdání, mohly snad být primárně zmíněny jiné (křesťanské) děkovné rituály – jakkoli je to vzhledem k zaměření práce irelevantní. Velká část citované odb. literatury jsou ovšem citace z druhé ruky, místy není jasné, co je vlastně citováno (Leech)! Základním zdrojem evidentně byla publikace vedoucí BP.

- 1.3. Autorka zjevně nepochopila, co se míní řečovou etiketou (ve smyslu Švehlové), jinak by nemohla psát o „gramatických prostředcích ovlivňujících zdvořilost“ (s.12), rovněž nebere v úvahu rozdíl mezi dokonavým a nedokonavým imperativem (s. 12). Není jasné, co je „přílišná svoboda projevu v rámci zdvořilostních strategií“ (s.21).
- 1.4. – 1.8. Vzhledem k výše zmíněným vlastnostem práce je povaha zjištění útržkovitá a teoreticky nezařaditelná. Protože respondentů bylo pouze 90, nic nebránilo tomu, aby jejich reakce byly uvedeny v úplnosti, materiálová část práce je poddimenzovaná. Protože konkrétní reakce respondentů uvedeny nejsou, je materiálový přínos minimální. Není jasné, jakou roli má v práci časový faktor (s. 42) – autorka přece nezadávala dotazníky 10 let? Zásadní ovšem je, že autorka vychází z jakýchsi nejasných pozic, z nichž hodnotí reakce respondentů jako „více“ nebo „méně“ zdvořilé – přičemž takovýto hodnotící přístup je přesně to, čemu se současné teorie zdvořilosti vyhýbají.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	D
2.3	Dodržení citační normy	D
2.4	Dodržení stylové normy	C
2.4	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	B

Slovní komentář:

- 2.1. Viz všechny citace z druhé ruky.
 2.2. Odkazy mají často nulovou platnost.
 2.3. Viz předchozí dva body.
 2.4. S. 28: „a tím pádem tlačem směrem, který nechce nebo že by mohl odpovědět chybně“ - ?
 S. 29: „proto jsem dotazník shledala jako srozumitelný“

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Práci ~~doporučuji~~ / <u>nedoporučuji</u> k obhajobě.

Slovní komentář:

Teoretizování není úkolem bakalářské práce, zde by měl student ukázat porozumění základním poznatům a schopnost aplikovat je na materiál.

Doporučení: Předělat materiálové výsledky – uvést v úplnosti, klasifikovat podle jazykového ztvárnění.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	
4.2	
4.3	
4.4	
4.5	
4.6	
4.7	

5 - NAVRHOVANÁ KLASIFIKACE PRÁCE

Datum:

Podpis: